

Årsrapport 2023

Kontrollutvalget i Bærum kommune

Vedtatt i kontrollutvalget 24.01.2024, sak 6/24

INNHALDSFORTEGNELSE

Innledning	2
Kontrollutvalgets virksomhet	2
Møteaktivitet	3
Innkalling, sakslister og protokoller	3
Kontrollutvalgets oppgaver og saker	3
Orienteringer/redegjørelser	4
Statlige tilsyn	5
Besøk	5
Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen	5
Oppfølging av økonomiforvaltningen	5
Oppfølging av regnskapsrevisjon	6
Forvaltningsrevisjon	6
Eierskapskontroll	7
Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for eierskapskontroll	7
Henvendelser	7
Budsjett for kontrollarbeidet	8
Kontrollutvalgets rapportering	8
Kurs og konferanser	8
Sekretariatsfunksjonen	8
Vedlegg - Saker behandlet i kontrollutvalget i 2023	10

Innledning

Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet. Kontrollutvalget skal føre løpende kontroll på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalget kan i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunens virksomhet så lenge det kan defineres som kontroll, men kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.

Kontrollutvalget rapporterer om sin virksomhet til kommunestyret. Noen saker som f.eks. forvaltningsrevisjonsrapporter og eierskapskontrollrapporter oversendes kommunestyret gjennom året. Årsrapporten gir en samlet oversikt over kontrollutvalgets virksomhet i 2023.

Kontrollutvalgets virksomhet

Kontrollutvalgets medlemmer

Kontrollutvalget i Bærum kommune består av 5 medlemmer. Frem til konstitueringen 18.oktober hadde kontrollutvalget følgende medlemmer:

Medlemmer	Parti	Varamedlemmer
Per Arne Nyberg, leder	AP	Kjersti Børsum Karl Seip Eli Synnøve Gjerde
Petter Eirik Kaland Melsom, nestleder	Frp	Carl Wilhelm Johannes Tyrén Jon Roar Selenius Ellen Sigrid Hollerud Bradley
Helene Berge Holm	H	Olav Hodne Skard Arve Henriksen Liv Skrede
Kaare Granheim	KrF	Sven Crosby Kari Husøy Reidun Ask
Ane Reinan	MDG	Randi Myhre Ellef Blakstad Benedicte Gyllensten

For perioden 2023 til 2027 har kommunestyret valgt følgende medlemmer til kontrollutvalget:

Medlemmer	Varamedlemmer
Kjell Maartmann-Moe, leder (A)	1. Are Helseth 2. Kari Seljelid

Hilde Solberg Øydne, nestleder (H)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elsbeth Tronstad 2. Jo Haugen 3. Runa Opdal Kerr
Monika Strand (FrP)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arne Melsom 2. Tom Rokling 3. Gunn Bjerke
Kaare Granheim (KrF)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sven Crosby 2. Arne Inge Mathisen 3. Kari Husøy
Borghild Tenden (V)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dag Jørstad 2. Janne Distad

Møteaktivitet

Kontrollutvalgets møter er åpne, med unntak av behandling av enkeltsaker som kan/skal lukkes¹. Møtene holdes på rådhuset og blir strømmet fra januar 2024. I 2023 har kontrollutvalget hatt 11 møter, hvorav 3 i det nyvalgte kontrollutvalget, 83 saker har stått på dagsorden. I 2022 gjennomførte kontrollutvalget 11 møter og behandlet 72 saker.

Kontrollutvalgets leder legger frem kontrollutvalgets saker i kommunestyret.

Innkalling, sakslister og protokoller

Innkalling med saksdokumenter til møter i utvalget sendes ut minimum 10 dager før møtet. Møteinnkallingen sendes utvalgets medlemmer og varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og kommunens oppdragsansvarlige revisorer.

Protokoll fra møtene sendes de samme som får sakspapirene.

Møteplan og saksdokumenter til kontrollutvalget ligger på sekretariatet Vikus (Viken kontrollutvalgssekretariat IKS) nettside <https://vikus.no/kontrollutvalg/baerum/>. Her er det også informasjon om kontrollutvalget, sekretariatet, møteplan og tidligere møter.

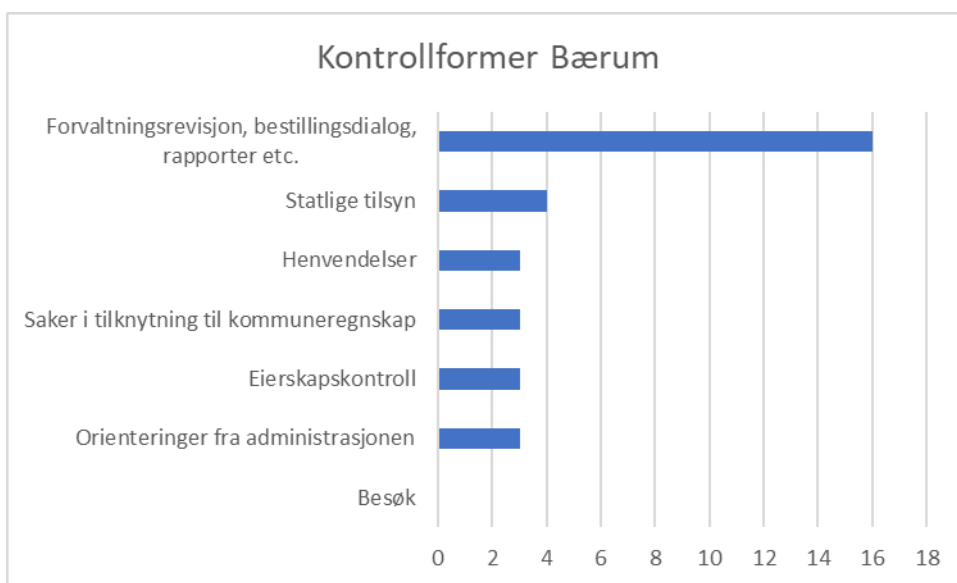
Kontrollutvalgets oppgaver og saker

Kontrollutvalget tar opp et bredt spekter av saker for å ivareta det løpende kontrollansvaret. Det kan også komme innspill til saker fra statsforvalter og andre, i tillegg til saker knyttet til revisjon.

¹ Kommunelevení § 11-5

Kontrollutvalget kan gå fram på ulike måter for å føre kontroll. Ulike saker krever ulik framgangsmåte. Det er derfor viktig at utvalget velger metoder som effektivt bidrar til å få tilgang til den informasjonen som er nødvendig for å få belyst sakene. Den minst ressurskrevende tilnærmingen er å be administrasjonen om orienteringer. Kontrollutvalget kan også gjennomføre virksomhetsbesøk for å bli bedre kjent med forvaltningen. De ulike kontrollformene kan illustreres ved figuren nedenfor, hvor tiltak som krever lite ressurser fra kontrollutvalgets side, slik som orienteringer, er plassert nederst i trappa.

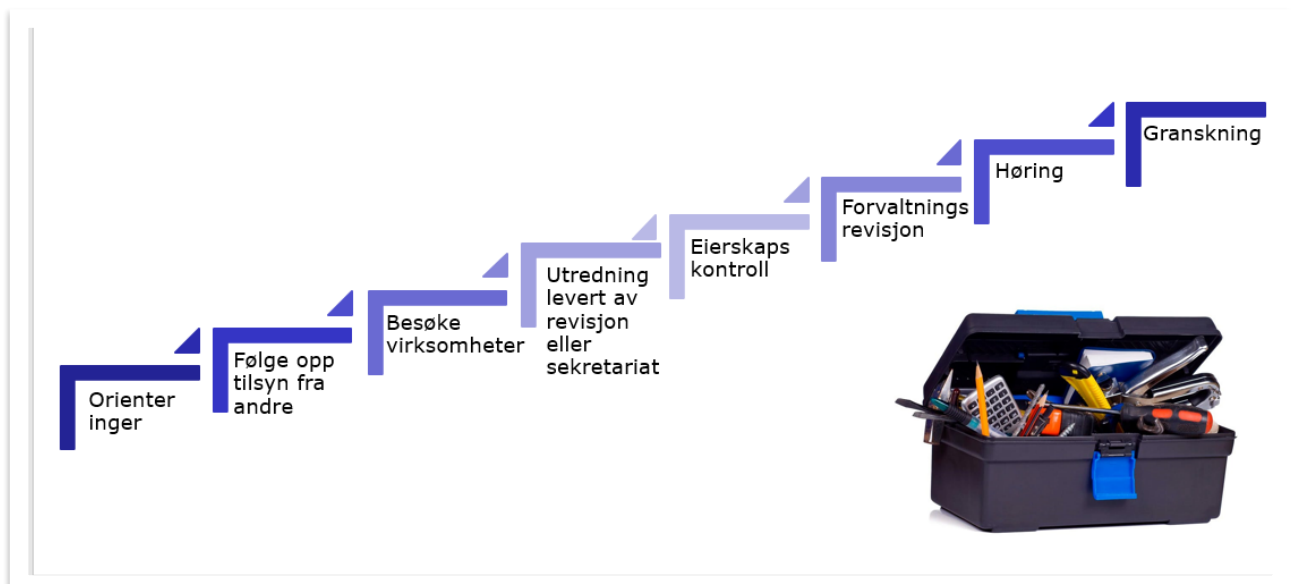
Den mest brukte kontrollaktiviteten i 2023 er bestilling og oppfølging av forvaltningsrevisjoner. Kontrollutvalget behandlet 16 slike saker. Ellers er aktiviteten delt mellom om orienteringer fra administrasjonen, saker knyttet til kommuneregnskap, eierskapskontrollstatlige tilsyn og henvendelser. Utvalget har ikke gjennomført besøk i 2023.

Nærmere om oppgavene følger nedenfor.

Orienteringer/redegjørelser

Kontrollutvalget gjennomfører samtaler med ordfører og kommunedirektør ved behov. Ordfører har generell møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Kommunedirektøren blir invitert for å rapportere eller orientere kontrollutvalget i spesielle saker. Han møter ikke alltid selv, og i denne rapporten er kommunedirektøren et uttrykk for kommunens administrasjon.

I 2023 har kontrollutvalget fått orientering om internkontroll og tilsyn. Utvalget fikk også en orientering om status i arbeidet med etablering av omvendt krisesentertilbud. Andre orienteringer har vært gitt i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet og oppfølging av tidligere revisjoner.

Statlige tilsyn

Statsforvalteren i Oslo og Viken har ansvar for å samordne de statlige tilsynsaktører og samordne planlagte statlige tilsyn med den kommunale egenkontrollen (forvaltningsrevisjoner). De fleste statlige tilsynsetatene legger ut planlagte og gjennomførte tilsyn i den nasjonale tilsynskalenderen. Kontrollutvalgssekretariatet legger inn bestillinger på forvaltningsrevisjon og gjennomførte rapporter.

Kommunedirektøren legger hvert år frem en rapport om statlige tilsyn for kommunestyret. Kontrollutvalget fikk samme orientering i januarmøtet. I 2023 har kontrollutvalget fått seg forelagt følgende tilsynsrapporter:

- Tilsyn på kommunens forvaltning av integreringsloven
- Tilsyn med nattjenesten psykisk helse og rus
- Tilsyn med spesialundervisning, saksbehandlingstid
- Tilsyn ved legevakt og legevaktsentral

Besøk

Kontrollutvalget har ikke gjennomført besøk i 2023.

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen

Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra kommunens revisor, skal utvalget avggi uttalelse om årsregnskapet til kommunestyret før årsregnskapet vedtas der. Formannskapet skal ha kopi av uttalelsen i hende tidnok til at det kan tas hensyn til den før det gir sin innstilling om årsregnskapet til kommunestyret.

Kontrollutvalget har avgitt uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning for 2022 i april møtet. Kommunedirektøren redegjorde for regnskapet og svarte på spørsmål. Revisor orienterte for revisjonsarbeidet og om revisors beretning. Kontrollutvalget hadde ingen særskilte merknader til årsregnskapet for 2022.

Revisjonsberetningen ble avlagt uten presiseringer eller forbehold.

Oppfølging av økonomiforvaltningen

Regnskapsrevisor har kontrollopgaver knyttet til økonomiforvaltningen. Blant annet gjennomfører revisor en avgrenset undersøkelse som er basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering. Revisor orienterte kontrollutvalget i august møtet om at kontraktsoppfølging er valgt som område for 2023.

Tilskudd til private barnehager ble valgt i fjorårets kontroll. Resultatet av kontrollen viste ingen vesentlige feil eller mangler.

Oppfølging av regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal se til at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kommunens revisor er BDO. Kontrollutvalget holder seg løpende orientert om revisjonsarbeidet. Kontrollutvalget har behandlet følgende rapporter fra regnskapsrevisor:

- Overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon 2023
- Oppsummering av revisjonen 2022
- Revisors egenvurdering av uavhengighet
- Revisjonsberetninger 2022 for kommunen

Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal se til at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Følgende rapporter er behandlet i kontrollutvalget i 2023:

Forvaltningsrevisjon av *arbeidet med reduksjon av klimagassutslipp* ble behandlet i junimøtet. Rapporten bekrefter at kommunen har en ambisiøs og godt forankret klimastrategi som gjør det mulig å gjennomføre og prioritere klimatiltak. Det er bred politisk og administrativ enighet om at klima skal prioriteres, og revisor har ikke sett at manglende finansiering har vært grunnlag for å stoppe godt begrunnede klimatiltak.

Revisor peker imidlertid på noen utfordringer som er særlige fremtredende i klimaarbeidet:

- Det er mangel på god styringsinformasjon og godt beslutningsgrunnlag som utvetydig synliggjør klimaeffekter av ulike tiltak.
- Det er mangel på kapasitet og kompetanse i fagmiljøene til å vurdere, prioritere og følge opp klimastrategien.
- Det er mangel på eierskap til klimaarbeidet i hele organisasjonen.
- Effekten av klimaarbeidet kunne vært større om det var bedre samhandling og samarbeid internt i kommunen, og mot eksterne samarbeidsaktører.

Revisor konkluderer blant annet med at kommunen ikke har tilstrekkelig kvantifiserbare tiltak for å nå målene, hverken på kort eller lang sikt. Den vedtatte strategien krever handling, samtidig som handling er komplisert og klimaeffekten av tiltak ofte er vanskelig å synliggjøre.

Kommunestyret behandlet rapporten i november (sak 112/23).

Forvaltningsrevisjon *ressursbruk innen aldring og mestring* ble behandlet i septembermøtet. Undersøkelsen viste at kommunens analyser innen aldring og mestring i noen grad gir uttrykk for kommunens ressursbruk, men at de er mangelfulle, blant annet er datagrunnlaget manglende. Kommunen har iverksatt et omfattende arbeid som skal bidra til at kommunen kan tilby bærekraftige aldrings- og mestringstjenester fremover, men mangler en overordnet oversikt og kontroll over tiltaksarbeidet. Revisor anbefalte en rekke tiltak som kommunestyret vedtok i november (sak 111/23).

Forvaltningsrevisjon *Omstilling innen psykisk helse og rus* ble behandlet i utvalget i desember. Undersøkelsen viser at kommunens samlede virksomhet overfor innbyggere med lovgitte rettigheter på grunn av psykisk helse og/eller avhengighetsproblematikk, tilfredsstillende kravet til forsvarlige tjenester i innhold og omfang. For at kommunen skal kunne nå målene er det etter revisors vurdering behov for å gjøre det lettere å få oversikt over tjenestene, tilby mer behovstilpasset og helhetlig tjenester i overgangssituasjoner, og se på hvordan tjenestene er organisert, styrt og finansiert.

Rapporten er sendt kommunestyret til behandling

Kontrollutvalget har bestilt en forvaltningsrevisjon om risiko for at Bærum kommune ikke ivaretar HMS-kravene i arbeidsmiljøloven (skole) som skal leveres i februar 2024, og en forvaltningsrevisjon av personvern for borgere – videre behandling av personopplysninger. Rapporten leveres i mars 2024.

Kontrollutvalget har fulgt opp og avsluttet arbeidet med disse forvaltningsrevisjonene

- Forvaltningsrevisjon enslige mindreårige flyktninger
- Forvaltningsrevisjon Vold mot ansatte
- Forvaltningsrevisjon helsehjelp for dem som vurderes for sykehjemsplass
- Relasjonsanalyse
- Forvaltningsrevisjon av renhold

Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal se til at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget har ikke bestilt eierskapskontroller i 2023, men fulgte opp to kontroller. En på etikk og antikorrupsjon, og en på samfunnssikkerhet og beredskap, begge i januarmøtet.

Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal i løpet av 2024 legge frem forslag til Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for eierskapskontroll for perioden 2024-2028 for kommunestyret. Planene skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) av kommunens virksomhet, samt virksomheten i selskaper kommunen eier. Dette innebærer å vurdere på hvilke områder av kommunens virksomhet, eller i hvilke selskaper, det er risiko for vesentlige avvik, og hvor alvorlige konsekvenser disse avvikene vil kunne få.

Revisor utarbeidet en risiko og vesentlighetsvurdering som utvalget behandlet i januar 2023. Det nye kontrollutvalget har startet arbeidet med sin risiko og vesentlighetsvurdering, et arbeid som vil strekke seg inn i første halvår 2024. Revisor bidrar i arbeidet.

Henvendelser

Når kontrollutvalget mottar henvendelser må det gjøres en vurdering om utvalget skal foreta seg noe med de forhold henvendelsen tar opp, og eventuelt hva utvalget skal gjøre.

Kontrollutvalget har mottatt tre henvendelser. En «Henvendelse om kommunestyrets vedtak om fjerning av idrettshall på Kadettangen» som ikke ble tatt til realitetsbehandling. Utvalget har også mottatt en henvendelse om kritikkverdige forhold på skoleområdet, og en om skole og pedagogisk psykologiske tjenester (PPT). Begge ble vurdert i desembermøtet. Utvalget besluttet å ikke ta henvendelsene til realitetsbehandling, men ba om å få en orientering om kommunens oppfølging av tilsynet på spesialundervisning i 2024.

Budsjett for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget har ansvar for å legge frem et budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Dette budsjettet er inndelt i kontrollutvalget, kontrollutvalgets sekretariat og revisjonen. Kontrollutvalget har utarbeidet forslag til budsjett 2024 med en samlet ramme på kr 6 977 000. Forslaget til budsjett ble vedtatt i kommunestyrets møte i desember.

Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget rapporterer resultatene av sitt arbeid til kommunestyret. Rapporter fra forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller oversendes fortløpende til kommunestyret etter hvert som de foreligger. Dette er beskrevet under de aktuelle overskriftene i årsrapporten.

Kontrollutvalgets årsrapport 2022 samt Plan for kontrollarbeidet 2023 har blitt behandlet av kommunestyret. Plan for kontrollarbeidet 2024 er sendt kommunestyret.

Kurs og konferanser

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere.

Kontrollutvalget var representert på den årlige kontrollutvalgskonferansen for 2023, i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF). Dette er en viktig samling for å tilføre kontrollutvalgets medlemmer ny kunnskap, og er en arena der kontrollutvalgsmedlemmer fra hele landet møtes og drøfter saker og arbeidsmetoder.

Kontrollutvalget deltok på den felles opplæringen for eierkommunene, som sekretariatet arrangerte for nye kontrollutvalg 29/30 november.

Sekretariatsfunksjonen

Sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget ivaretas av Viken kontrollutvalgsssekretariat IKS (Vikus).

Sekretariatet har brukt 580 timer på kontrollutvalget i 2023. Under saksbehandling ligger all saksforberedelse og møter, herunder arbeidet med planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, årsplan og årsrapport. Oppgaver som utsendelse av møteinnkallinger, protokoller og vedtak til videre behandling, samt oppfølging av vedtak og journalføring er også med. I tillegg kommer rådgivning, dialog med leder, revisor og kommunens administrasjon og den praktiske tilretteleggingen av møtene.

Bærum kommune er representert i Vikus IKS representantskap ved kontrollutvalgets leder.

Vedlegg - Saker behandlet i kontrollutvalget i 2023

Saksnr	Sak	Status
<u>1/23</u>	Protokoll	
<u>2/23</u>	Risiko og vesentlighetsvurdering - valg av forvaltningsrevisjoner 2023	
<u>3/23</u>	Orientering fra revisor	
<u>4/23</u>	Oppfølging av eierskapskontroll av samfunnssikkerhet og beredskap	
<u>5/23</u>	Oppfølging av eierskapskontroll - etikk og antikorrupsjon	
<u>6/23</u>	Henvendelse om kommunestyrets vedtak om fjerning av idrettshall på Kadettangen	
<u>7/23</u>	Orientering om internkontroll og tilsyn	
<u>8/23</u>	Kontrollutvalgets årsrapport 2022	
<u>9/23</u>	Referater	
<u>10/23</u>	Eventuelt	
<u>11/23</u>	Valg av regnskapsrevisor - Unntatt etter offentlighetsloven Offl § 23 tredje ledd	
<u>12/23</u>	Protokoll	
<u>13/23</u>	Prosjektplan forvaltningsrevisjon av oppfølging og måling av klimagassutslipp	
<u>14/23</u>	Orientering fra revisor	
<u>15/23</u>	Bestilling av eierskapskontroll 2023	
<u>16/23</u>	Rapportering etter forenklet etterlevelseskontroll - driftstilskudd til private barnehager	
<u>17/23</u>	Referater	
<u>18/23</u>	Eventuelt	
<u>19/23</u>	Protokoll	
<u>20/23</u>	Oppfølging av forvaltningsrevisjon - enslige mindreårige flyktninger	
<u>21/23</u>	Prosjektplan forvaltningsrevisjon ressursbruk innen Aldring og mestring	
<u>22/23</u>	Orientering fra revisor	
<u>23/23</u>	Valg av forvaltningsrevisor - opsjon på forlengelse av løpende kontrakt	

<u>24/23</u>	Referater	
<u>25/23</u>	Eventuelt	
<u>26/23</u>	Protokoll	
<u>27/23</u>	Uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen 2022	
<u>28/23</u>	Referater	
<u>29/23</u>	Eventuelt	
<u>30/23</u>	Protokoll	
<u>31/23</u>	Prosjektplan for forvaltningsrevisjon Omstilling innen psykisk helse og rus	
<u>32/23</u>	Resultat fra spørreundersøkelse om kontrollutvalgets arbeid	
<u>33/23</u>	Referater	
<u>34/23</u>	Eventuelt	
<u>35/23</u>	Protokoll	
<u>36/23</u>	Forvaltningsrevisjon av arbeidet med reduksjon av klimagassutslipp - behandling av rapport	
<u>37/23</u>	Bestilling av forvaltningsrevisjon	
<u>38/23</u>	Orientering fra revisor	
<u>39/23</u>	Oppfølging av forvaltningsrevisjon Vold mot ansatte	
<u>40/23</u>	Oppfølging av forvaltningsrevisjon Helsehjelp for dem som vurderes for sykehjemsplass	
<u>41/23</u>	Referater	
<u>42/23</u>	Eventuelt	
<u>43/23</u>	Protokoll	
<u>44/23</u>	Overordnet revisjonsstrategi 2023	
<u>45/23</u>	Bestilling av forvaltningsrevisjon	
<u>46/23</u>	Orientering fra revisor	
<u>47/23</u>	Oppfølging av relasjonsanalysen	
<u>48/23</u>	Oppfølging av forvaltningsrevisjon av kvalitet i renhold	
<u>49/23</u>	Orientering om status for arbeidet med omvendt krisesentertilbud	

50/23	Referater	
51/23	Eventuelt	
52/23	Protokoll	
53/23	Forvaltningsrevisjon - ressursbruk innen aldring og mestring	Følges opp i 2024
54/23	Prosjektplan - Risiko for at Bærum kommune ikke ivaretar HMS-kravene i arbeidsmiljøloven	Rapport behandles i 2024
55/23	Personvern for borgere – viderebehandling av personopplysninger - prosjektplan	Rapport behandles i 2024
56/23	Orientering fra revisor	
57/23	Oppsummering av kontrollarbeidet 2019 - 2023	
58/23	Referater	
59/23	Eventuelt	
60/23	Presentasjon av utvalget, sekretariatet og revisjonen	
61/23	Protokoll fra 25.09.2023	
62/23	Kontrollutvalgets rolle	
64/23	Saker i kontrollutvalget - årshjul	
65/23	Rutiner for kontrollutvalgets arbeid	
66/23	Møteplan 2023 og 2024	
67/23	Orientering fra revisor	
68/23	Referatsaker	
69/23	Eventuelt	
70/23	Protokoll 30.10.2023	
71/23	Orientering fra revisor	
72/23	Budsjett for kontrollarbeidet i kommunen 2024-2027	
73/23	Referatsaker	
74/23	Eventuelt	
75/23	Protokoll 13.11.2023	
76/23	Orientering fra administrasjonen om tilsyn ved legevakt og legevaktsentral	

77/23	Vurdering av henvendelse om kritikkverdige forhold på skoleområdet	
78/23	Vurdering av henvendelse om skole og PPT	
79/23	Forvaltningsrevisjon omstilling innen psykisk helse og rus	Rapport er sendt KST for behandling i 2024
80/23	Orientering fra revisor	
81/23	Plan for kontrollarbeidet 2024	Planen behandles i KST 2024
82/23	Referatsaker	
83/23	Eventuelt	